	1	
Principi programskih jezikov, 1. izpit	2	
20. junij 2018	3	
	Σ	
Ime in priimek	Vpisna številka	

NAVODILA

- Ne odpirajte te pole, dokler ne dobite dovoljenja.
- Preden začnete reševati test:
 - Vpišite svoje podatke na testno polo z velikimi tiskanimi črkami.
 - Na vidno mesto položite osebni dokument s sliko in študentsko izkaznico.
 - Preverite, da imate mobitel izklopljen in spravljen v torbi.
- Dovoljeni pripomočki: pisalo, brisalo, USB ključ in poljubno pisno gradivo.
- Rešitve vpisujte v kviz na spletni učilnici.
- Če kaj potrebujete, prosite asistenta, ne sosedov.
- Med izpitom ne zapuščajte svojega mesta brez dovoljenja.
- Testna pola vam bo odvzeta **brez nadaljnjih opozoril**, če:
 - komunicirate s komerkoli, razen z asistentom,
 - komu podate kak predmet ali list papirja,
 - odrinete svoje gradivo, da ga lahko vidi kdo drug,
 - na kak drug način prepisujete ali pomagate komu prepisovati,
 - imate na vidnem mestu mobitel ali druge elektronske naprave.

• Ob koncu izpita:

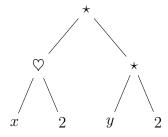
- Ko asistent razglasi konec izpita, takoj nehajte in zaprite testno polo.
- Ne vstajajte, ampak počakajte, da asistent pobere vse testne pole.
- Testno polo morate nujno oddati.
- Čas pisanja je 120 minut. Na tabli je zapisano, do kdaj imate čas.
- Doseženih 100 točk šteje za maksimalno oceno. Veliko uspeha!

1. naloga (30 točk)

a) (6 točk) V Elboniji uporabljajo za aritmetične izraze drugačne simbole kot v Sloveniji. Sintaksa je podana s pravili:

```
\begin{split} &\langle \text{aritmetični-izraz} \rangle ::= \langle \text{srčni-izraz} \rangle \\ &\langle \text{srčni-izraz} \rangle ::= \langle \text{zvezdni-izraz} \rangle \ | \ \langle \text{srčni-izraz} \rangle \heartsuit \langle \text{zvezdni-izraz} \rangle \\ &\langle \text{zvezdni-izraz} \rangle ::= \langle \text{zaboden-izraz} \rangle \ | \ \langle \text{zvezdni-izraz} \rangle \star \langle \text{zaboden-izraz} \rangle \\ &\langle \text{zaboden-izraz} \rangle ::= \langle \text{spremenljivka} \rangle \ | \ \langle \text{številka} \rangle \ | \ | \langle \text{zaboden-izraz} \rangle \ | \ (\langle \text{srčni-izraz} \rangle) \\ &\langle \text{spremenljivka} \rangle ::= [a-zA-z] + \\ &\langle \text{številka} \rangle ::= [0-9] + \end{split}
```

Simbol \dagger ima prednost pred \star , ki ima prednost pred \heartsuit . Simbol \heartsuit je levo asociativen in \star desno asociativen. Drevo

predstavlja elbonijski aritmetični izraz. Zapišite ga v konkretni sintaksi s čim manjšim številom oklepajev.

b) (6 točk) Timotej je pognal program

```
while k > 0 do
  if k mod 2 = 0 then
    d := d + 1
  else
    skip
  end;
  k := k div 2
done
```

v okolju $[a\mapsto 0, d\mapsto 3, k\mapsto 42].$ Kakšno je končno okolje, ko se program konča:

- 1. $[a \mapsto 1, d \mapsto 6, k \mapsto 1]$
- 2. $[d \mapsto 6, k \mapsto 0]$
- 3. $[a \mapsto 0, d \mapsto 6, k \mapsto 0]$
- 4. $[a \mapsto 0, d \mapsto 0, k \mapsto 0]$

c) (6 točk) Andrej je sestavil program P:

```
while n > 1 do
  if n mod 2 = 0 then
    n := n / 2
  else
    n := 3 * n + 1
done
```

Označite vse specifikacije, ki jim zadošča Andrejev program:

- (a) [n = 3] P [true]
- (b) $\{true\}\ P\ \{n=1\}$
- (c) $\{n = 0\} P \{n = 1\}$
- (d) [n = 0] P [n = 1]

d) (6 točk) V λ-računu evaluiramo izraz

$$(\lambda fx \cdot f(fx))(\lambda f \cdot ff)(\lambda x \cdot x)$$

Kateri izraz dobimo?

- (a) $\lambda z \cdot z$
- (b) $\lambda f \cdot f f$
- (c) $\lambda x \cdot x(xx)$
- (d) izraza ne moremo evaluirati
- e) (6 točk) Dan je parametrični tip

$$((\alpha \to \beta \to \gamma) \to \alpha \times \beta \to \gamma)$$
 list

Označite vse SML izraze, ki imajo ta tip:

- (a) []
- (b) fn f => fn (x, y) => f y x
- (c) (fn f => fn (x, y) => f y x) :: []
- (d) [(fn f => fn (x, y) => f x y)]

2. naloga (40 točk)

Plačilno-kreditna kartica je predstavljena z naslednjimi podatki:

- 1. ime in priimek (neprazno zaporedje znakov dolžine največ 21)
- 2. vrsta kartice (debit ali credit)
- 3. izdajatelj (neprazno zaporedje znakov dolžine največ 16)
- 4. datum veljavnosti (mesec in leto)
- 5. številka kartice (16 števk)

Na primer, kreditna kartica asistenta Petra je predstavljena s podatki:

```
Peter Gabrovsek
Debit
Visa
4643 0400 0042 3451
05/21
```

- a) (15 točk) V SML sestavite podatkovni tip kartica, s katerim predstavimo kartico. Tip načrtujte tako, da bo čim manj vrednosti predstavljalo neveljavne kartice, se pravi tako, da bo imela funkcija validiraj, ki jo boste definirali spodaj, čim manj dela.
- **b)** (5 točk) Definirajte vrednost asistent tipa kartica, ki predstavlja kreditno kartico vašega asistenta Petra.
- c) (5 točk) Definirajte vrednost profesor tipa kartica, ki predstavlja *neveljavno* kartico, se pravi tako, ki *ne* zadošča zgoraj naštetim pogojem.
- d) (15 točk) V SML sestavite funkcijo

```
validiraj : kartica -> bool
```

ki preveri, ali so podatki o dani kartici veljavni, pri čemer preveri vse zgoraj naštete pogoje.

3. naloga (50 točk)

To nalogo rešujte v prologu. Cezarjeva šifra je starodavni sistem šifriranja sporočil, pri katerem vsako črko čistopisa zamaknemo za k mest v abecedi (črke na koncu abecede se krožno zamaknejo na začetek abecede). Na primer, če je ključ k=3, se v angleški abecedi beseda "zebra" šifrira kot "cheud".

Dogovorimo se, da delamo z angleško abecedo in v ta namen definiramo predikat abeceda/1, ki določa vrstni red črk v angleški abecedi:

```
abeceda([a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,q,r,s,t,u,v,w,x,y,z]).
```

Besedo v prologu predstavimo s seznamom atomov, na primer [z,e,b,r,a].

Navodilo: če vam kake podnaloge ne uspe rešiti, lahko v ostalih podnalogah predpostavite, da imate njeno rešitev in delo nadaljujete po najboljših močeh.

a) (15 točk) Sestavite predikat rotiraj/3, kjer rotiraj(K, A, B) pomeni, da dobimo seznam B tako, da seznam A krožno zamaknemo za K mest. Primer:

```
?- rotiraj(2, [1,j,u,b,1,j,a,n,a], B).
B = [u,b,1,j,a,n,a,1,j]
?- abeceda(A), rotiraj(3, A, B).
A = [a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,q,r,s,t,u,v,w,x,y,z],
B = [d,e,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,q,r,s,t,u,v,w,x,y,z,a,b,c].
```

b) (15 točk) Sestavite predikat preslikaj/4, kjer preslikaj(A,B,X,Y) pomeni, da v seznamu A poiščemo element X in vrnemo istoležni element Y v seznamu B. Predpostavite lahko, da sta seznama A in B podana, enako dolga in sestavljena iz različnih atomov. Primer:

```
?- preslikaj([a,b,c], [c,a,b], c, Y).
Y = b.
?- preslikaj([a,b,c,d,e,f], [u,v,w,x,y,z], d, Y).
Y = x.
```

c) (10 točk) Sestavite predikat cezar/3, kjer cezar(K, In, Out) pomeni, da dobimo Out, ko In šifriramo s Cezarjevo šifro z zamikom K. Primer:

```
?- cezar(3, [z,e,b,r,a], Out).
Out = [c,h,e,u,d]
?- cezar(12, In, [x,v,g,n,x,v,m,z,m]).
In = [l,j,u,b,l,j,a,n,a]
```

d) (10 točk) Peter je Timoteju poslal šifrirano sporočilo "ypfyjzufhubqxua". Dešifrirajte ga! Iz vaše rešitve naj bo razvidno, kako ste uporabili prolog pri postopku reševanja.